

NAPLÓ

Előfizetési ár:
Egész évre 5 kor. | Egyes szám ára 4 fill.
Folyóiratokhoz 6 fillér.
Megjelen minden hétfőn reggel 7 órakor

Felelős szerkesztő:
DERÉKY ANTAL

Igazgató:
ERDÉSZ ZSIGMOND

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VII., DOHANY-UTCZA 88. SZ.
Közlemények átvétele csak jelzéssel van megengedve

Blaha Lujza csókja Megtámadt csendőrök.

Közlekedési mizeriáink.

Uton-utfélen, írásban és szóban, hirdetjük és kérkedünk, hogy világváros vagyunk és dölyfös önhittségünkben meg is követeljük, hogy a hozzánk elvetődő idegenek ismerjék el a világvárosi jogosultságunkat, pedig a világváros legfőbb ismervét, az utcák szabadon tartását, a forgalmi eszközök olcsó és kényelmes voltát, egy világvárosban se hanyagolják el úgy és annyira, mint épen nálunk. Ez talán bizonyításra se szorulna, ha az irányadó köröket szándékos vaksággal nem verte volna meg a teremtő. A mi világvárosi voltunk kimerül a város természetes, remek fekvésében, melyet méltán irigyel a külföld és amelyet mi itthon, — mert talán naponként látjuk, — nem méltányolunk kellőleg a maga nagy és megbecsülhetetlen értékében. Hogy köztereink, tágas — nagyobb néprétegeket is befogadó, — sétányaink nincsenek, ez legalább az izléstelen és minden humanus gondolkodást megcsufoló, szükkeblü városrendezésünkben rejlik, mely minden talpalatnyi, városi tulajdont képező földet értékesíteni és kamatoztatni igyekszik. A városliget és az új népiélet pedig olyan távolságokban fekszik, hogy oda a gyermekekkel kiránduló családok, csak jelentékeny anyagi áldozatokkal és valljuk be őszintén, elég silyán járműveken juthatnak, — ha ugyan eljutnak; pedig az olcsó és kényelmes járművek, — melyek az egyes városok összekötő szervei, — képezik elsősorban a világváros ismervét és szükességét; nem szívesen foglalkozunk ezzel a már unalomig lecsépezt témával, de az utóbbi időben, a közönség köréből annyi keserű panasz érkezett hozzánk, hogy saját tapasztalatainkkal kibővítvé, nem zárkozzhatunk el előle.

— Eltekintve attól, hogy egyes utovonalakon, a folyton megisméltető földmunkák által a gyalogjárás nemcsak kényelmetlen, de veszedelmessé is válik, a legtöbb panasz a forgalmi eszközök tuzsufaltsága, az alkalmazottak durva és a közönséget egyáltalán kutyába se vevő bánásmódja miatt hangzik el. Megtörtént például a városi közuti egyik legforgalmasabb helyén, hogy egy

négy tagból álló uri család két nőtagját a kalauz felvette, a két férfi tagját pedig lent felejtette a kalauz. Hát az ilyen és ehhez hasonló eljárás még Piriópcson is megbotránkozást keltené, mert a vezető kalauz urtól, annyi figyelmet és tapintatosságot jogosan megkövetelhet a fizető közönség, hogy az együtt várakozó családtagokat egymástól el ne válassza és ha valamennyi számára nincs hely, akkor ne vegyen fel egyet se. A kocsi tuzsufaltságáról, a fel- és leszállásnál történő botrányos túlekedésekről, az alkalmazottak durva, rusztius modoráról, boiravalóra kapzsi mohóságáról mar annyit írunk, hogy szinte restelünk vele előhozakodni. Azonban ezek az állapotok már olyan tűrhetlenné válnak, a közönség panaszai oly hangosan nyilvánulnak meg, hogy az ügyet mindaddig a nyilvános diszkurzus tárgyává tesszük, a míg az illetékes körök végre be fogják látni, hogy ezeken a mucsai állapotokon okveilen segíteni kell, mert nem az a fontos, hogy a részvényesek osztaléka folyton emelkedjék, hanem, hogy a közönség közbiztonsága és kényelme is kielégítést nyerjen. A hatóságokat, a rendőrséget nem lehet ezért jogosan kárhóztatni, mert minden kocsi nem ültethetnek egy-egy ellenőrző közeget, de a vállalatok fennhatóságainak igenis kötelessége szigorú ellenőrzést gyakoroltatni és pedig olyan ellenőrző közegek alkalmazásával, a kik nem a kalauz urak, hanem a közönség érdekeit védik minden vonalon.

Hogy az omnibuszokkal milyen mizeriák vannak, arról közelebb írunk, itt egyelőre személyes tapasztalatunk alapján bizonyíthatjuk, hogy forgalmas napokon egy-egy kocsiába annyi embert préselnek be, hogy ezt már közegészségügyi szempontból se volna szabad megengedni.

Arra azonban már itt is felhívjuk a rendőrség figyelmét, hogy a városligetben a „Műszinkör“ és a mutatványosok között levő, — alig néhány méternyi szük téren, két villamosvágány között, permanensül még két ellentétes irányban omnibusz járások is közlekednek és Isten különös csodája, hogy ott még eddig tömeges elzárások nem történtek. Ne várjuk be az eshetőséget; meg kell előzni és vagy az omnibuszjáratokat más helyről indítani, vagy a még veszedelmesebb villamosokat, melyek az állatkertből

indulnak, más, kevésbé népes irány felé terelni; mindenekelőtt pedig az összes forgalmi eszközeink ellenőrzését megszigorítani, a tapasztalt és jogos panaszokra okot szolgáltató mizeriákat megszüntetni, hogy remek fekvésű fővárosunk e tekintetben méltó helyet foglalhasson el a világvárosok sorában.

Nemzeti gyöngeségeink.

(V.) Szeretjük hangoztatni, hogy kulturnép vagyunk. Bánt, ha ellenfeleink keleti vonásokat fedeznek fel rajtunk, vagy ha kicsinyítőleg a keleti népek közé soroznak. Pedig ha a tükörbe nézünk, jó tükörbe, mely híven adja vissza képünket és nem hizeleg, bizony sok olyan vonást találunk magunkon, a mit jó volna eltüntetni, olyat, mely kulturnéphez nem illő, a miért bizony gyakran pirulnunk kell!

Beszélhetünk erről nyíltan, őszintén, mert nem az tesz szolgálatot fájának, ki a hiúságát legyezgeti, hanem aki szeretettel mutat rá hibáira, betegségeire, hogy abból gyógytassa.

Nagy nemzeti gyengeségünk, betegségeink a kiméltelenség, sőt mondhatnánk rombolási düh.

Ott van ez már a gyermekeink lelkeiben is. Ha szétréznünk egy iskolateremben, micsoda nyomait látjuk e csunya betegségeknek, lerondított falak, összevissza faragott padok, széttépett térképek, összerőt földgolyók nyomában.

Honnan veszi ezt magába a gyermeki lélek? Hogy szívja úgy fel magába annyira, hogy az iskola sem képes vele megküzdeni?

Tőlünk tanulja, tőlünk, a felnőttektől!

A gyermek naponként látja a felnőttek durva elfajulását, viseelkedését, kiméltelenségét, nemcsak az állat és növényvilággal szemben, de embertársai iránt is.

Ez az, ami enyhén szólva, keleti vonás rajtunk, amiért pirulhatunk. De van még egyéb is.

Talán sehol a világon nem oly kedves és általános a hazug beszéd, mint nálunk magyaroknál. Itt nem utálnak meg érte, de éljenek és vállakra emelnek. Mondhatjuk, hogy a közszereplésnek, az előrejutásnak, a kapaszkodásnak, a népszerűségnek elengedhetetlen feltétele nálunk a hazugság. Nem jelleme, multja és jelene után ítélnék és értékelnek

nálunk, de hogy mit és mennyit ígér valaki.

Olvassuk csak, hallagassuk csak azokat a beszédeket, amiket népünknek így képviselőválasztások idején beadnak. Micsoda hazug szavak, türes ígéretek! Aranyhegyeket, emeletes házat és akár toronyórát ígérnek minden választónak, ha a szükesség úgy hozza magával, csak hogy szívükhöz férjenek, bizalmukhoz jussanak. És a nép, az istenadta nép, bár százszor becsapták, hangzatos jelszóval jobbra-balra bolondították, hisz, még mindig hisz a hazug, a hízog, az ígérő szavaknak.

Mig a társadalomban nem lesz meg az erkölcsi erő, hogy hazug, hitvány tagjait legyen bátorsága megbélyegezni s ha kell, ki is dobni magából, mig itt a durva lelkek szabadon pusztítanak, mételeznek és mérgeznek másokat, mig a hazug szónak annyi hatalma lesz, mint ma, addig pirulnunk kell önmagunk előtt és nincs jogunk nehezíteni, ha kelet népei közé soroznak bennünket.

A Napló Mindenütt

Vidéki kabarék.

A vidéken, így nyár elején öles plakátok hirdetik az utcasarkokon és kövér betűk a lapok rovataiban, hogy megérkezett és előadásait megkezdte a fővárosi első, legelső, sőt legislegelső kabarét, orfeum s egyéb tingli-tangli. A vidék pedig, a jó balek vidék nem kérdezősködik, nem kutat, hanem megy, lefizeti a belépti díjat s azután ha végig élvezte a szalonhumoristák, jellemkomikusok, excentrique és magyar énekesnők hajmeresztő művészeit, káromkodva vonul haza és három hétig orfeumról meg kabaretról álmodik rémes álmokat.

Mert ezek a vidéket járó első, legelső, stb. fővárosi orfeumok és kabaretek, melyek a jámbor vidéki „pali“-kat boldogítják, roppant gyatra előadásokat produkálnak. A fővárosi énekes kávéházakban verődnek össze, drasztikuságig frivol Dob-utcai izli kupléikkal, s az általuk produkált magán és párjelenetek nemcsak a kíváncsi hölgyek arczába kergetik a vért, hanem próbára teszik a legviharedzettebb férfiakat is.

Amit ezek a művészek produkálnak a művészet szent nevében, az távol áll a művészetől, sőt még a csepürágástól is. A legközönségesebb és a legszellemtelenebb, sikamlós

bretil zengeráj ez, melynek írói közt nincs egy ismert név, előadói közt egy valódi művész. De szót lehet emelni ellenük gyakran a jogtalan név viseléséért is, mert felveszik jogtalanul a fővárosi orfeumok és kabaretek hangzatos címét, egyes elismert fővárosi művészek nevét, csekély változtatott formában, holott tudják, hogy a fővárosi kabaretek és orfeumok csak július, augusztusban mennek vidéki körútra. Ha valaki végig nézi ezeket a legelsőeknek hirdetéit kicsodákat, örök időre elmegy a kedve minden orfeumtól és kabarettől.

Ezeknek a visszaéléseknek, a vidéki közönség rut becsapásának annál inkább véget kellene vetni, mert alászállítják a vidéki színészet erkölcsi hitelét is. A közönség nem igen tesz különbséget. A kettő között és minden ilyen galád támadást a jó izlés ellen, a színészet rovására írja és jegyzi fel. Az országos magyar színészegyesületnek kötelessége e garázdálkodások ellen erélyesen fellépni; keresni és találni kell módot, hogy a vidéket sáskajárás-ként előzőlnő kabaret és orfeumtársulatok engedélyén is bizonyos feltételekhez köttessenek, mert azok még sokkal többet rotnak a vidéki színészet renoméjában, mint az ellenőrzés nélkül, nagy számban kóborló daltársulatok.

Egy mama, aki leányokat szállít. Az eset gyakori. Egy magyar mama aki idegen leányokat szállít Amerikába és anyai gonddal ügyel rájuk, ha felszállnak a kupéba. És hangosan, lármázza tiltakozik az ellen, hogy a határrendőrök miért okoznak neki galibát, holott ezek a derék emberek csak kötelességüket teljesítik. Olyan kötelességet amelyet a közönség még nem igen értékel. A napokban ilyen „mama“ került Pamlényi Gábor határrendőrségi kapitány elé. Három nyitramegyei leányt Krajna községből való akart átsempészni a határon, mint tiltott árut, mint a legbecselebb tiltott árut. Gasparik Istvánnak, szül. Sasó Annának — ez az asszony neve — 100 koronájába került a dolog és 15 napi elzárásba. Érdekes megemlíteni, hogy Pamlényi kapitány az idén már 109 esetben hozott ítéletet kivándorlási ügyben.

Egyenlőség!

A földesur jókedvében összeáll az egyik munkásával és az egyenlőségről beszél vele. A munkás szépen, okosan mondja el, amit népgyűlésen az emberek egyenlőségéről hallott és igyekszik okoskodásával sarokba szorítani a földesurat. Ez hallgatja egy ideig, aztán elfogy a türelme és nagyot kiált:

— Megáljon, most én beszélek!

És kifejti a következőket:

— Hát figyeljen ide Gombos. Azt én tudom és hiszen, hogy maga épp olyan ember mint én. Azt is tudom és hiszem, hogy én épp olyan ember vagyok, mint maga. De azt, hogy mi egyformák vagyunk, azt se nem tudom, se nem hiszem.

Mikszáth Kálmán halála.

Mikszáth Kálmán, kit csak napokkal szelött az egész ország osztatlan szeretettel ünnepelt, szombaton délelőtt meghalt.

Mikszáth Kálmán nemcsak a magyar irodalomnak, hanem a világirodalomnak is halottja. Emlékezetét sem a mi, sem mások szava nem fogja megörökíteni; ő maga állított magának ércnél maradandóbb emléket. Teste nyugodjék békén, lelke él örökké.

Blum Lajos

kőfaragó- és sirkőüzlete
Budapest, VIII., Köztemető-ut 4.

Magyar művészek által tervezett művészi siremlékek állandó kiállítása. Márvány, gránit- és syenit

siremlékek

egyszerű és díszesebb kivitelben kapható.

IRODALOM MŰVÉSZET CSILLAGHULLÁS.

Egy villanás a nagy éjbe
S hanyatthomlok hull a mélybe
Elátkozva, elkárhozva
Sötét utját belárgolva
Egy tűzszemű csillag.

Eltűnik a végtelenbe
Üldözöttén, számkivetve.
Kebőléből az ég kidobta —
Többé nem tér vissza oda
Az a csillag soha.

...Lent a földön sir valaki
Szertezuzott nagy álmai
Vergődő romjain...
Élet — csaltát, kifosztottát.
Összetörtél, letiportál...
Ha felálltam — leültettél.
Ha leültem — felokleltél,
Ha vérem hullt — kinevettél...
Látod, látod...

Egy durranás...
Hullócsillagos éjszakán
Valaki meöglte magát...

—nef.

A pozsonyi színház pályázata a múlt hétfőn járt le és a lejáratí határidőig, mindössze három pályázó jelentkezett és pedig: Balla Kálmán, jelenlegi igazgató, Megyeri Dezső, volt kolozsvári igazgató és Polgár Károly, a délvidéki színház igazgatója. A pályázat felől első sorban a színügyi bizottság javaslata alapján, a városi tanács határoz, a döntés joga azonban a június 6-án tartandó városi közgyűlést illeti.

Színészegyesületi ügyek. Az országos színészegyesület központi tanácsa Ditrői Mór elnöke mellett rendkívüli ülést tartott — Bemutatták ezután Molnár Viktor államtitkár értesítését, mely szerint a nyugdíjlap javára a vidéki színházak tárgyában az összes vidéki színházak belépőjegyei után szedendő pótdíjak beszedése tekintetében az ügyhöz méltó buzgalommal járjanak el. Örömmel vették ezt tudomásul, valamint azt a kimutatást is, amely szerint most már majdnem az összes színházak szedik a pótdíjakat. Egy elsőrendű direktor azt jelentette, hogy az ő városában a hatóság nem engedte meg a díjak szedését. Ez megintözést keltett.

A siker csakugyan mutatkozik a bekielölt összegekben. Szendrey Mihály már 1500 koronát küldött, Krecsányi Ignác, aki jóval később kezdte a díjak szedését, már 1000 koronánál többet küldött és küldenek a legkisebb direktorok is meglehetősen szép összegeket. Így alapos a kilátás, hogy a vidéki színészek nyugdíjgyűjtését mégis csak kedvezően fogják rendezni.

Hosszas és szenvedélyes vita fejlődött ki Rákosi Szidi asszony ama kérelme körül, hogy intézetének növendékei, mihelyt az intézetben diplomát kaptak, ép úgy lehessenek a nyugdíjgyűjtés rendes tagjai — vizsga nélkül — mint a színészi akadémia és az egyesületi iskola növendékei. A minisztérium ezt a kérelmet véleményezés végett a tanácshoz utalta. A tanács eddig is határozottan tiltakozott minden magániskola privilegizálása ellen, mert hiszen mihelyt egy-egy magánembertől függ, hogy ki legyen az egyesület tagja, a tanács és bármely más

felügyelő hatóság működése hiábavaló. Ezuttal is az volt a közhangulat, hogy a kérelmet vissza kell utasítani. Inkább még az egyesületi iskola jogait nyírbálják meg, ha szükséges, de az képtelenség, hogy az ellenőrzés nélkül működő magániskola tulajdonosa, ha neki tetszik, minden évben szászámra kreáljon új színészeket, holott a színészet már most sem tudja eltartani tagjait. A tanács ily értelmű föltérjesztést intéz a belügyminisztériumhoz.

Budai szinkör. K krisztinavárosi szinkörben szombaton mutatta be Krecsányi Ignác művészgárdája az idei szezon első operette újdonságát. Az újdonság címe: „Anarchista kisasszony“, szerzője Bokor József, aki tárgyát orosz földön játszítja. A darabot a zsufolt ház rendkívül zajos tetszéssel fogadta, néhány sikerült ének- és táncszámot megisméltetett. Krecsányi igazgató bőkezűen gondoskodott a pazar kiállításról és fényes jelmezekről, és hogy a rendezés gondos és találekony volt, szinte felesleges is említeni. A vezetőszerepekben: Fóti Frida, Albert Erzi, Mezei Jolán, Mihályfi Juliska, Tábori, Bálint, Virág, Ocskay, Kövessy és Csolnakossy pompásan alakítottak és énekeltek, és jól megérdemelt zajos tapsokat arattak.

Színészelvétel. Az Országos Színészegyesület felvételi bizottsága legutóbb Ditrői Mór elnöke alatt ülést tartott, melyen az idei felvételi vizsgák dolgát tárgyalták és hosszas vitaközös után megállapodtak abban, hogy az idén nyilvános felvételi vizsgákat nem fognak tartani. Már eddig is sokan jelentkeztek vizsgákra és a jelentkezések jóformán napról-napra folynak, úgy hogy az iroda nem is győzi feleletekkel a jelentkezőket. A színészegyesület tanácsa ezuton tudatja az érdeklődőkkel, hogy a jelentkezettek kisebb csoportokban vizsgára fogja bocsátani, mert a szini pálya a jelentkezők elől el nem zárható, de a vizsgázókat alaposan meg fogják rostálni. A magán iskolák végzett növendékei szintén nem egyszerre kerülnek vizsgálat alá, hanem szintén kisebb csoportokban. A Színművészeti Akadémia, valamint az Országos Színészegyesület színészi iskolájának növendékei minden külön vizsga nélkül diplomáik alapján vétetnek fel az egyesület tagjai közé és minden külön vizsga nélkül megkezdhetik működésüket a vidéki színházaknál. Az az indítványt, hogy nyilvánossági joggal felruházzott színészi iskolának növendékei szintén vizsga nélkül legyenek az egyesület tagjai, a bizottság elvetette.

Haverda Mariska és Vojha Antal — Jánosiról.

A szegedi esküdtek verdiktje után Haverda Mariska a tenger mellékre utazott, hogy a hosszú rabtság fáradalmait a Quarnero partján kipihenje. A szép Mariska Portoróban lakik Vojtha Antallal és ennek feleségével s majd minden másodnap Fiuméba megy, ahol persze sokan felismerik. Vasárnap Vojtha kíséretében ismét Fiumében járt és ez alkalommal Jánossy Aladár legutóbbi szereplésére Haverda Mariska a következőket mondotta el egy újságírónak:

— Ügyvédek táviratban értesítettek Jánossynak a szegedi ügyzségben történt jelentkezéséről. Az első pillanattól fogva nem vettem komolyan a dolgot, mert tudtam, hogy csak az ő örült fantáziája diktálhatta azokat a hazugságokat, melyeket a szegedi ügyésznek elmondott. Szereplési viszketegnek tartottam az egészet s nem vétedtem. Tőlem 300 koronát kért kiszabadulása után. Aztán Fiumében is keresett, az „Európa“-szállóban, de akkor még nem voltam itt. Nem félek tőle, de nagyon kellemetlen, hogy az ügynek soha sem lesz vége. Június végére várom a Kuria döntését, utána pedig kiadják Jenő fiamat, akire úgy fogok vigyázni, mint aszemem fényére. Jánossy a bűnper egész folyamata alatt — fejezte be Mariska — örült szerelmét

hangoztatta. S ime, szerelmét arra használja fel, hogy ponyvaregényekben megénekelje. Ez a „komoly“ szerelmem megnyilatkozása május 19-én is, amikor egy könyvkereskedő reklámiájul ismét felkavarni igyekezett azt az ügyet, melyre a feledés fátyolát kívánom borítani.

Vojtha Antal, aki röviddel ezelőtt Vársárhelyi-re változtatta nevét, szintén boldogságnak minősítette Jánossy Aladár jelentkezését.

— Nekem se akar nyugtot hagyni ez az örült ember. Nem elég, hogy meghurcolta nevemet, most azzal fenyeget, hogy lelő. Hódmezővásárhelyen is keresett, de nem talált otthon. Ha megvalósítani meréselné tervét, engem készen talál Jánossy. El akarom feledni azt az időt, mikor hosszú időn át az érdeklődés központjában állottam, de ugylátszik Jánossynak szörnyen mulatságos, ha a lapok vele foglalkoznak. De addig nem is lesz vége az ügynek, míg Jánossy olyan helyen nem lesz, ahol nem árthat senkinek s nem bánthat már senkit.

Nyilt-tér.

Sternberg
Ármin és Testvére
cs. és kir. udv. hangszergyár
központi főüzletében

BUDAPEST,
VI. ker., Rákóczi-ut 36. sz. alatt

kaphatók a legjobb és legolcsóbb hangszerek.

KÉPES ÁRJEGYZÉKEK minden cikkről külön-külön jelennek meg. Érdeklődőknek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

KITÜNTETVE! A m. kir. kormány által alapított Millenniumi állami érem-mel melyet a hangszer-csoport összes versenyzői közül kizárólag csakis cégünk nyert el.

FOGAK

szájnyitós és gyökéreltávolítás nélkül 3 koronától feljebb, 10 évi jótállással. Az általunk készített és a párisi fogorvosi Akadémia kiállításán az aranyérem és díszkeresztrel, a pécsi kiállításán az ezüst-remmel kitüntetelt fogak ragasza a kiírókon használhatóak, kénytelen megszokhatók, a beszédben semmi fölső zavart nem okoznak, szagot, íst nem kapnak, a szájból ki nem vehetők, a szájfalak és koronák egyaránt speciálisan készítték.

Grossmann Simon
technikai fogorvos.
Dr. Illés Márton, rendelő fogorvos.
Budapest, Erzsébet-körút
I. emelet, II. ajtószám. **50.**

Óvás.

Kérjük a pontos címet feladni, mert társaságunkban egy hononvul cég létezik, melylyel nem vagyunk azonosak. Ezen cég a „Grossmann“ nevet egy hird. től lőrelte, hogy annak használata által a régi, jőhírnevű intézetünket kereső közönséget félrevezesse. Tehát figyelni a házszámra és emeletre.

Fogorvosi intézet. Rendelés egész nap — vasárnap és ünnepeken is. Szakorvosi rendelés eg- és sz-jetek részére. Fogtömésök a legmodernebb kezeléssel. Speciális fájdalomlást fogynitvel. Régi rossz fogorvosok átalakítása megvárható. Vidékiek 12 óra alatt kiélegítetnek. — Mergel árak. — Resztletve... Telefon 88-50.

LÖWY JÓZSEF Sirkőraktárában 10 K-tól feljebb remek kivitelű sirkővek rendkívül nagy választékban kaphatók.

Budapest, II., Fő-utca 88. sz. (Pálffy-tér mellett) saját házában.

Minden e szakmába vágo munkák, temetői javítások, vésnök és aranyozások jutányosan és lelkiismeretesen készítenek.

Blaňa Lujza csórkja.

A czáfolatok természete hozza magával, hogy csak úgy érnek valamit, ha nyomban a czáfolni való anyag után jelennek meg. Három nap alatt minden esemény elveszti az érdekességét, három nap eltelté után már nem érdemes czáfolni.

Az esti lapok híreit már a reggeli lapokban megczáfolják, más halandó pedig ugyanezt legkésőbb 24 óra alatt teszi meg. Blaňa Lujzának, a nemzet csalogányának, ugylátszik, nem sürgős a czáfolat, mert a Délmagyarország munkatársa előtt, az ő utánozhatatlan kedvességével, most egy olyan közleményt czáfolt meg, amely harmincz évvel ezelőt látott napilágot — és két héttel ezelőt felujtított, mikor Edvárd az angolok királya meghalt.

Megírták annak idején és most az összes lapok, hogy mikor Edvárd angol király még walesi herezeg korában Budapesten járt és barátai elvitték a Népszínházba, a herceg a Piros bugyelláris egyik felvonása között elragadtatásban felrohant a színpadra Blaňa Lujzához, akinek kezét akart csókolni. Blaňa Lujza azonban a keze helyét az arczát nyújtotta csókra a hercegnek és Edvárd eksztázisában össze-vissza csókolta Blaňa Lujzát.

Blaňa Lujza most Szegeden vendégszerepelt és egy hírlapíró megkérdezte a nagy művésznőt, hogy is csattant el az a nevezetes csók.

— Hát — mondotta a művésznő, igaz, hogy a csók megtörtént ugyan, de nem úgy, ahogy a lapok megírták és ahogy megírta a Blaňa-albumban Kéry Gyula, a Petöfi-társaság főtíkára. A csók igaz története — mondotta kedves mosolylyal — ez:

Jó harmincz évvel ezelőt Budapesten járt Edvárd walesi herceg. Károlyi Pista gróf, a gavallér főúr gondoskodott a herceg szórakoztatásáról. A Népszínházban disz-előadást rendeztünk a tiszteletére. A piros bugyelláris került színpadra. Természetesen valamennyien az angolok fiatal trónörökösének játszottunk. A herceg el volt ragadtatva. Bár nem értette nyelvünket, csak az éneket, táncokat, mozdulatokat élvezte. Egyik felvonásközben, ép amikor az öltözködéssel elkészültem, megnyílt az öltözőm ajtaja és belépett hozzám Károlyi Pista gróf és több mágnástól kísérvé Edvárd trónörökös. Kezet csókolva, egy gyönyörű virágcsokrot nyújtott át nekem. Az nem igaz, hogy én csókra nyújtottam volna arczomat. Nem tagadnám, ha így történt volna, legalább elmondhatnám: megcsókolta az angol király.

Előadás után a walesi herezeg és kísérete a Nemzeti Kaszinóba mentek, ahol reggelig huzatták a piros bugyelláris legszebb nótáját: „De szeretnék rámás csizmát viselni...”

Ugyanezt énekeltem Bécsben a király és Erzsébet királyné előtt az udvari Oprában, amikor a felséges

pár ezüstlakodalmát ünnepelt. Pintér czimbalom-művész kísérte énekemet, Erkel Elek pedig a zenekart dirigálta. A Csingi-lingi nótá a királyi párnak is rendkívül tetszett, tapsoltak és a nótát meg kellett ismételnem.

En elmondhatom nagyon szerettem Edvárdot és megdöbbant a szívem és kicsordult a köny a szememből, mikor váratlan haláláról értesültem. Látja, még a halálában is gavallér volt Edvárd. Nem betegeskedett sokáig, nem terhelte hosszú ideig hozzátartozóit.

Egy jó férfi szabó nagy munkás felvételik

Fleischmann, Thököly-u. 20 Dr. Wettenstein Ksanatorium R.-T.

tüdőbeteg ambulatoriuma

VI. kerület, Délibáb-utca 23. szám

Betegfelvétel és rendelés:

d. c. 9—12-ig, d. u. 2—5-ig.

Igazgató főorvos: Dr. Wettenstein József.

Zálogozédulák

brilliánsokat, ékszereket, aranyat, ezüstöt platínát legmagasabb árban veszek. Brillánsokért többet fizetek, mint amennyirejt ujonnan vették. Schiller Izidor, Sip-utca 8

HIREK

A hétről.

Hangos az ország!

Méreteiben és arányaiban a legélesebben dúló, a legadázabb harc folyik a mandátumra éhes jelöltek között és lármás zajuktól hangos az egész ország. Azok a bizonyos öreg emberek, saját állításuk szerint sem emlékeznek annyi jelöltre, mint amennyien most készülnek a viadalra. Soha pénz annyira szerepet nem játszott a választásoknál, mint most. Elvek, meggyőződések elfulnak a vásári zajban, a személyi csatározások tolnak előtérbe. Az egész ország visszhangzik a kortes, beszámoló és jelölteket támogató szónoklatoktól, valóságos tatárjárás pusztít a Kárpátoktól az Adriáig. A képviselő aspiránsok harcra készen, teljes felszereléssel járják be kerületeiket. Ezzel ismét felvirradt az ugynevezett titkárok napja. A titkároké, akik a taskát cipelik és folyton gazdáik nyomában vannak. Ők azok, akik a beszédek alkalmával a legerősebben éljenek és tapsolnak, mindig a kávéházakban lebzseinek, a kortesekkel és zászlókereskedőkkel tárgyalnak és a cigányokat berendelik, azonban nem fizetnek, mert nincsen pénzüik, vagy ha van, az a jelölté, illetve a választóké. A cigány ilyenkor vagy hagyja a pénzét, vagy perel, a pénzt azonban mégis csak a titkárok zsebelik be. Végül ők azok, akik szánalmas és gunyos mosolyt csinálnak a választók ajkaira, éppenséggel nem a jelölt dicsőségére és akik szerény tehetségükhöz mérten — a legtöbb esetben — hozzásegítik a jelöltet a győztes bukáshoz.

A király elutazott.

O felsége vasárnap, este 6 óra 40 perczkor indult el teljes kíséretével a keleti pályaudvarról. Hétfőn reggel 5 órakor érkezik külön udvari vonaton Boszna-Bród állomásra. A külön udvari vonat Budapestről Szabadkán, Ujvidéken, Indián és Mitrovicán halad át Boszna-Bródig. Budapestről a külön udvari vonatot Marx János min. tanácsos, az államvasuta

igazgatóságának elnöke, Hegyes-halmly Lajos min. tanácsos, az államvasutak igazgatóságának elnökhelyettese, Kotányi Zsigmond udvari tanácsos, az államvasutak forgalmi igazgatója, Ofner József jobbparti tisztevezető, Hollósi Géza, Kun Viktor és Vinkler József államvasuti főfelügyelők kísérik.

Boszna-Bródból a király június hó 4-én reggel 9 óra 15 perczkor indul külön udvari vonattal és ugyanaznap este 10 óra 26 perczkor érkezik Bécsbe a cs. és kir. szab. déli vasut pályaudvarán. A külön udvari vonat visszafelé jövet Boszna-Bród, Dálya, Eszék, Pécs, Barcs, Gyékényes, Nagykanizsa és Bécs-ujhely állomásokon halad keresztül. A külön udvari vonatot a m. kir. államvasutak vonalán az államvasutak igazgatósága vezeti, míg Barcs állomástól kezdve, hová délután, 3 óra 25 perczkor érkezik meg a külön udvari vonat vaspálya-társaság vonalán a vonat vezetését lovag bárdányi Brám Miksa miniszteri tanácsos, a déli vasutpályatársaság vezérigazgató-helyettese veszi át és vezeti egészen Bécsujhelyig, az osztrák határig, ahonnan a vonatot az osztrák területen Bécsbe az osztrák államvasutak igazgatósága kíséri tovább.

Ő felsége június 18-án rövid tartózkodásra ismét Budapestre jön, hogy a június 21-én összeülő parlamentet trónbeszéddel megnyissa.

Pártvaosora.

A fővárosi VII. kerületének választó polgársága, Lányi Mór képviselőjelölt tiszteletére szerdán este fényes vacsorát rendezett, melyen mintegy kétezer főre tehető, előkelő választó polgár megjelent. A bankett emelkedett, lelkes hangulatban folyt le, számos, tartalmas, szép beszéd hangzott el, melyekben a választók, mind a jelölt hazafias erényeit magasztalták. A köztiszteltnek örvendő jelölt ünneplésére, a választók 5—6 helyen is összejöttek bankettekben és mindenhol egyenlő lelkesedéssel emlékeztek meg róla.

Megtámsdtt csendörök.

Román Iván a topleczi Schmidt-féle malom éjjeli őre vasárnap egy nagyobb társasággal együtt mulatozott a korcsmában. A mulatozás természetesen sok-sok ivással járt, úgy, hogy végül Román Iván annyira részeg lett, hogy alig tudott járni. Midőn nagy lármával hazafelé tartottak, egy csendőrrájjal találkozott, mely felszólította a részeg társaságot, hogy ne lármázzanak, hanem szép csendben menjenek haza. Ez a felszólítás senkinek az önértéket nem sértette, csupán Románét. Hazaszaladt, elővette fegyverét és a csendörök keresetére indult, hogy kitöltse rajtuk a boszszuját. Csakhamar rájuk akadt, mire elővette fegyverét és a csendörökre akarta sütni. Szerencsére a fegyvercsütörtököt mondott, de abban a pillanatban az egyik csendőr szuronyával a szíve tájékán úgy megszurta Román, hogy a szurony hegye a hátán jött ki. Román vértől borítva összeesett, de csakhamar feltápáskodott és gyalog haza ment. A csendőség rögtön bejelentette az esetet a kerületi parancsnokságnak, ahonnan egy hadbíró szállt ki a helyszínére, hogy megállapítsa, vajjon a csendőr jogosan használta-e fegyverét? Román Ivánt az orvosai közkörházba szállították és minthogy a szurony nemesebb részeket nem sértett, valószínűleg már rövid időn belül felépül.

Az Angyalföld titkai.

22

(Regény.)

Az elképedt legény egy pillanatra megdöbbenve állott és rémülten tekintett az eltávozott asszony után. Furdalta a lelkiismeret, noha öntudatosan semmi rosszat se tett. Egy pilldnatig elgondolkozott, azután feltépte az ajtót és örülten rohant ki az utcára az asszony után, folyton kiabálva:

— Az Istenre kérem, asszonyság, hallgasson meg! Térjen magához, hisz nem vétettem én ellene semmit!

Egy ideig még futott utána, de azután elvesztette nyomát és tehetetlen dühében önmagát átkozva, mint egy örült rohant fel s alá az utcán.

Örse pedig alig lélegzett, irány és cél nélkül, mint a szélvész igyekezett üldözője elől menekülni és csak akkor állt meg egy-egy pillanatra, mikor fáradt lábai már roskadoztak a sebes futástól. Majd ismét neki iramodott, mert úgy érezte, hogy a távolsággal együtt, szégyene és gyalázata is mindinkább elválasztja nyomoruságos lakásától. Időnként megállva, belebámult a szürke, ködös levegőbe és magában kinosan nyögte: Elég volt a gyalázatból! Ez már a végső arculütés! Valami mégis szorongatta a szívét... Tudta, érezte, hogy soha többé át nem lépi hajléka küszöbét. Szabad volt... Le-foszlott róla a bilincs, mely a lelketlen emberhez kilenc esztendeig kötve tartotta.

Szégyen és undor fogta el, ha hosszú rabságára, méltatlan meghurcolására gondolt... Most megszabadult ugyan, de nem tudta még mihez kezdjen? Csak azt sejtette, hogy megszűnt minden kötelessége és még sincs semmi biztos célja. Éhes volt-e? Merre és hol jár? Mindezt nem tudta. Mint egy élet-telen test haladt az utcákon és leginkább azokat a helyeket kereste, ahol gyérből a forgalom és kevesebbek az emberek.

Akadtak ugyan éjjeli kalandorok, szerelemre vadászó kéjencek, akik megszólították, de ő nem is hallotta, csak rohant-rohant tovább minden cél és irány nélkül, amíg hirtelen egy ismerős hang fel nem riasztotta, csaknem önkivüli állapotából.

— Asszonyság! Az Istenért, hol jár itt?

Örse megállt, végig simította homlokát, tágra nyitotta megtört szemét és azt hitte, hogy csak álmodik, mikor maga előtt látta azt az alakot, aki képzeletében, álmaiban, napok óta már többször megjelent előtte.

— Asszonyság! hol jár itt? — hangzott ismét a gyöngéd, résztvevő kérdés.

— Hol járok? Mit tudom én? —

Végső erejének megfeszítésével magához tért és széttekintett... A rakodó pályaudvarba talála magát, hol hosszú sorokban üres tehervonatok, butorszállító kocsik, felhalmozott teherárak állottak... Távrolról az érkező és induló vonatok dübörgő zaja hangzott füleibe... Csak nagynehezen jutott tudatába annak, hogy tulajdonképpen hova tévedt barangolása közben.

— Talán ismét az urát keresi?

Örse megcsóválta bánatos fejét.

— Mert a pálinka-mérésben megtalálhatja!

Örse nem felelt... Szemei a beszélőre tapadtak és mégse tudta: álmodik, vagy ébren van-e?

— Ha nem a férjét keresi, hát kire vár itt?

— Senkire!
— De hát mégis csak akar itt valamit?
— Semmit!

A poeta szívét mélységes szána-
om és részvét fogta el; reszketett
a gondolatától, hogy a vasuti éjjeli
őr, ha itt találja, mint csavargó nőt
letartóztatja ezt a szent asszonyt, a
kit ő annyira becsülni és tisztelni
megtanult.

— Jöjjön velem asszonyság! Ma-
ga beteg, lázas, én szépen hazaki-
sérem.

Öröze csak hallgatta, de nem moz-
dult, merően nézett, mintha elszállt
volna belőle a lélek.

A poeta megfogta jéghideg kezét
és elakarta unszolni magával; a nő
teszte megrázkódott az érintéstől;
szép, nagy szemei könnybe lábad-
tak, és felzokogva, akaratlanul a
férfi nyakába borult...

(Folytatása következik.)

Kiadja:
A „NAPLO” UJSÁGVÁLLALATA.

A „Riviera” Budapesten.

Tisztelettel értesítjük vendégeinket,
hogy „Riviera kávéház”, te-
rasszát (VII., Aréna-ut 19.) két-
szeresen megnagyobbítottuk és du-
san elláttuk délszaki növényekkel,
amiért is Budapest látványosságát
képezi. Minden este a híres szolista
Kiss Parádi Nécsi 14 tagból álló
zenekara hangversenyez. Ugy a
fővárosi, mint a vidéki művészek
írók és színészek találkozó helye.

Pontos kiszolgálás. — Tisztelettel

Kovács Zsigmond és Fia
tulajdonosok.

Gerber vendéglője

Aréna-ut 74. szám alatt
létezik.

Volt palma liget.

Elköltözés miatt

eladó egy jó forgalmu kőseher
füstölthusz és baromfi kereskedés
a legforgalmasabb helyen lakással
együtt. Fevilágosítással szolgál
a kiadóhivatal.

CZIMBALMOKAT

a legújabb szabada-
lalmazott rendszer
szerint legjobbat ké-
szít (részletfizetésre
is) a czimbalmoké-
szítés elismert első
szakértője

Habits Antal

hangszerkészítő mester.

BUDAPEST,

Erzsébet-körút 42. szám.

! Budapest éjjel !

Látványossága
a GERNA kávéház
VII., Dob-u. 65. Erzsébet-körút sarok.
Egész éjjel nyitva.
esténként Komáromi Bertók
Jóska teljes zenekarával hang-
versenyez.

FOGAK

szájpadlás nélkül, rágszra azonnal hasz-
nálhatók, 4 koronától. Gyökéreltávolí-
tas teljesen felesleges. Aranyhídak és koronák 10
évi irásbeli jótállással 24 óra alatt, vidékieknek 12
óra alatt készíttetnek, foghúzás teljesen érzéstelenít-
ve, tartós tömések 3 koronától. Régi, haszna-
vehetetlen fogorvosok és fogak 24 óra alatt haszna-
vehetővé alakítottak. Mersébellt árak! Részletfizetésre
is. Rendelés egész nap. Vasárnap és ünnepnap is.

Dr. HEGEDŰS JAKAB

VII. ker. Erzsébet-körút 44. szám, földszin.
Szpecialista minden fog- és szájbetegségben.
Kérem a pontos címre ügyelni.

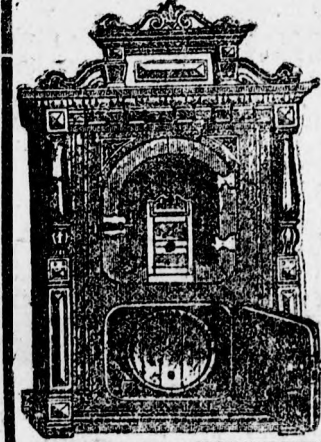
Csillár raktár. ZWILLINGER B.

szerelő mester.
Állandóan raktáron tart:
Légszesz- és villamvilágításhoz szolgáló
legszebb kivitelű csillárokat és légszesz-
kályhákat, legújabb szerkezettű légszesz-
tűzhelyeket és légszesz-fürdő-kályhákat, lég-
szesz-fűző-, sütő- és vasaló készülékeket
és minden a világításhoz szükséges kel-
lékeket stb.
Budapest, VI., Hajós-u. 1.
Telefon 43-54. Telefon 43-54.

BUTOR.

Arverésen vett régi és új, legol-
csóbbtól a legjobb minőségig. Ugy-
szintén amerikai íróasztalok,
mahagoni háló-, ebédlő- és
uri szobák, angol börgarnitu-
rák, szalongarnitúrák, sző-
nyegek, csillárok, petróleum-
lámpák, olajfestmények és
irodai berendezések legolcsób-
ban beszerezhetők
Ancsel és társánál,
Dob-utca 22.

Stiller József

Budapest, VII. ker., Nagydíófa-utca 22. sz.
cs. és kir. szabadalma-
zott légszekerénygyáros.
Raktáron tart és jutányos áron elad minden-
nemű hus- és éték-ső-kimérőkészüléket,
borkimérőasztalt, fagyalathűtőt. Szabadalma-
zott tartályt és fagyasztó-gépet. :: :: ::
Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.
Cégemre tessék ügyelni.
Gyáram 1873. év óta áll fenn.

Rottenbiller-
utca 10. sz.
híres cigányprimás zenekarával hangversenyez.
Ceylon vacsora!
Kitűnő italok!
Hajós Lipót és Társa.
Hajós Lipót és Társa.
Volt nagyvárosi „Korona Szálló”-berője.

Nem kell többé kávét főzni,
sem cukrot venni!
WILLAX KÁVÉKOCCA
forró vízben vagy tejben feloldva, azonnal teljesen kész.
zamatos és kiválóan jóízű fekete-vagy tejeskávét nyújt.
DARABJA 4 FILLÉR. MINDENÜTT KAPHATÓ.
WILLAX KÁVÉ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG, BUDAPEST.
SZÉKELÉSI IRODA: VI. VACZI-ÚT 167-169. TELEFON: 177-61.

OSTENDE-KAVÉHAZ

RÁKÓCZI-ÚT 20.
Előkelő családok találkozóhelye.
Remek hideg vacsorák, melyet házilag francia
szakácsom által készíttetek.
Batánként
Györi Vörös Miska
a közkezdelt cigányprimás teljes zene-
karával hangversenyez
Szíves pártfosást kér
Gross Ödön
az Ostende és a nyireny-
házi Pannónia kávéhá-
zak tulajdonosa.
Telefon: 3-68, 86-40

Hodosi A.

Aréna kávéházában
(Aréna-ut és Damjanich-utca sarok)
Május 1-től kezdve minden este hirneves
Rácz Gyula
teljes zenekarával hangversenyez. — A vidék-
ről felránduló közönség találkozó helye.

Háztulajdonosok és lakók figyelmébe.

Lakásának poloska és moly elleni kar-
bantartásait helyiségenként ötven fillér
havi díjért elvállalja
STANDARD
féreg elleni karbantartó társaság.
IV. Kossuth Lajos-utca 14-16.
Telefon 66-63.

? Hol találkozunk ?

Színészek, írók és művészek találkozó helye:
Gläser „METEOR” kávéháza
BUDAPEST, Erzsébet-körút 6. szám,
ahol az összes hazai és külföldi hírlapok
olvashatók és mindenféle kávéházi italok
a legmértányosabb árban számíttatnak.

Ön bérel

egy ócska zongorát vagy pianinót és
küdöb
havonta 12.- vagy 16.- korona kölcsönadíjat, végre
pénzt kiadta, zongorája nincsen.

Ha fizet

havonta 20.- koronát, kap egy kiváló gyártmányu,
legmodernebb, érzékszervek, kereszthúros, új
zongorát vagy pianinót, nem ir alá váltót, nem állít
kezeset, nem kötelezettje bankszövetkezetnek és
idővel mégis tulajdona lesz a zongora. Ha az ideális
szolid, liberális módon kapható kizárólagosan csak

„MUSICA” részvénytársaság

(Székhely: STERNBERG DEZSŐ)
zongoraadást és kölcsönző telephely. Eufon (létesít-
és legelőkelősebb gramofon- és művészlemezok
fővárosi elosztása.)

Budapest, VI., Teréz-körút 1. sz. alatt
(Király-u. sarok, az Ország. Zeneakadémia közelében)
Telefon 4-81. Telefon 4-81.

Zongorák becsesrelése, javítása, hangelása legkülön-
sábban. — Fonti rendszer kedvezményében egyelőre
csak a fővárosban lakók részesülnek

Nem érdemes rongyosan járni!

Ha 12 forintért rendelhetek divatos
öltönyt, felöltőt vagy téli kabátot
finom gyapjuszövetből mérték után.

FLEISCHMANN J. férfi-szabó mester

BUDAPEST, Thököly-út 20. szám I. em. Vidékieknek mintát bérmentve
küldök.

Nyomatott a „Globus” műintézet és kiadóvállalat részvénytársaság körforgópepen. Budapesten, VI., Aradi-utca 8. sz.